

Istungidokument

**B9-0425/2021 }
B9-0426/2021 }
B9-0427/2021 }
B9-0428/2021 }
B9-0429/2021 }
B9-0432/2021 } RC1**

13.9.2021

RESOLUTSIOONI ÜHISETTEPANEK

vastavalt kodukorra artikli 132 lõigetele 2 ja 4,

millega asendatakse järgmised resolutsiooni ettepanekud:

B9-0425/2021 (S&D)
B9-0426/2021 (Renew)
B9-0427/2021 (The Left)
B9-0428/2021 (Verts/ALE)
B9-0429/2021 (ECR)
B9-0432/2021 (PPE)

kavade ja meetmete kohta, millega kiirendada teadusuuringutes, kohustuslikes katsetes ja hariduses üleminekut innovatsioonile ilma loomkatseteta (2021/2784(RSP))

Benoît Lutgen, Herbert Dorfmann

fraktsiooni PPE nimel

Mohammed Chahim, Paolo De Castro, Jytte Guteland

fraktsiooni S&D nimel

RC\1238975ET.docx

PE696.015v01-00 }
PE696.016v01-00 }
PE696.017v01-00 }
PE696.018v01-00 }
PE696.019v01-00 }
PE696.022v01-00 } RC1

Hilde Vautmans

fraktsiooni Renew nimel

Tilly Metz, Martin Häusling, Bas Eickhout

fraktsiooni Verts/ALE nimel

Zbigniew Kuźmiuk, Jadwiga Wiśniewska

fraktsiooni ECR nimel

Anja Hazekamp

fraktsiooni The Left nimel

Euroopa Parlamendi resolutsioon kavade ja meetmete kohta, millega kiirendada teadusuuringutes, kohustuslikes katsetes ja hariduses üleminekut innovatsioonile ilma loomkatseteta (2021/2784(RSP))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikleid 13 ja 114,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2010. aasta direktiivi 2010/63/EL teaduslikel eesmärkidel kasutatavate loomade kaitse kohta¹,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrust (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ning millega asutatakse Euroopa Kemikaaliamet (edaspidi „kemikaalimäärus REACH“)²,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrust (EÜ) nr 1107/2009 taimekaitsevahendite turulelaskmise ja nõukogu direktiivide 79/117/EMÜ ja 91/414/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta³,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2012. aasta määrust (EL) nr 528/2012, milles käsitletakse biotsiidide turul kättesaadavaks tegemist ja kasutamist⁴,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. novembri 2009. aasta määrust (EÜ) nr 1223/2009 kosmeetikatoodete kohta⁵,
- võttes arvesse oma 3. mai 2018. aasta resolutsiooni loomkatsete üldise keelustamise kohta kosmeetikatööstuses⁶,
- võttes arvesse nõukogu 15. märtsi 2021. aasta järeldusi „Liidu keskkonnasäästlike kemikaalide strateegia: aeg tegutseda“ (6941/21),
- võttes arvesse komisjoni 5. veebruaril 2020 avaldatud 2019. aasta aruannet Euroopa Liidu liikmesriikides 2015.–2017. aastal teaduslikel eesmärkidel kasutatud loomi käsitleva statistika kohta (COM(2020)0016),
- võttes arvesse komisjoni 30. septembri 2020. aasta teatist uue Euroopa teadusruumi kohta teadusuuringute ja innovatsiooni jaoks (COM(2020)0628),

¹ ELT L 276, 20.10.2010, lk 33.

² ELT L 396, 30.12.2006, lk 1.

³ ELT L 309, 24.11.2009, lk 1.

⁴ ELT L 167, 27.6.2012, lk 1.

⁵ ELT L 342, 22.12.2009, lk 59.

⁶ ELT C 41, 6.2.2020, lk 45.

- võttes arvesse komisjoni 25. novembri 2020. aasta teatist Euroopa ravimistrateegia kohta (COM(2020)0761),
 - võttes arvesse komisjoni 11. detsembri 2019. aasta teatist „Euroopa roheline kokkulepe“ (COM(2019)0640),
 - võttes arvesse komisjoni 27. mai 2020. aasta teatist „Euroopa võimalus: parandame vead ja teeme ettevalmistusi järgmise põlvkonna jaoks“ (COM(2020)0456),
 - võttes arvesse oma 10. juuli 2020. aasta resolutsiooni kestlikkust toetava kemikaalistrateegia kohta⁷,
 - võttes arvesse Eurobaromeetri eriuuringut nr 340 teaduse ja tehnoloogia kohta,
 - võttes arvesse Euroopa tuleviku veebikonsultatsiooni teist vahearuanne ning kodanikega peetavate dialoogide ja kodanikega peetavate konsultatsioonide peamisi järeldusi,
 - võttes arvesse komisjoni 3. juuni 2015. aasta teatist, milles käsitletakse Euroopa kodanikualgatust „Lõpp loomkatsetele“ (C(2015)3773),
 - võttes arvesse kodukorra artikli 132 lõikeid 2 ja 4,
- A. arvestades, et direktiivis 2010/63/EL teaduslikel eesmärkidel kasutatavate loomade kaitse kohta on sätestatud lõppeesmärk „asendada ... katsed elusloomadega niipea, kui see on teaduslikult võimalik“, ning arvestades, et selles rõhutatakse, et loomade kasutamist niisugustel eesmärkidel tuleks kaaluda ainult juhul, kui ei ole võimalik kasutada loomadega mitteseotud meetodeid; arvestades, et teaduslikel eesmärkidel kasutatavate loomade üldarv ei ole selle direktiivi jõustumisest alates siiski oluliselt muutunud, nagu näitavad viimased andmed 2018. aastast;
- B. arvestades, et direktiivis nõutakse, et loomade kasutamine teaduses oleks läbipaistev, ning et direktiivi kohaldatakse loomade kasutamise suhtes kõigis valdkondades, alates alusuuringutest ning lõpetades rakendusuuringute, ravimiarenduse ja kemikaalide ohutusuuringutega; arvestades, et läbipaistvusest jääb siiski puudu; arvestades, et kõik liikmesriigid on selle oma siseriiklikku õigusesse üle võtnud, ning arvestades, et kõik valdkondlikud õigusaktid, näiteks farmaatsiatooteid, toiduaineid või kemikaale käsitlevad õigusaktid, peavad olema kooskõlas direktiivi eesmärkidega, mis tähendab, et elusloomi tuleks kasutada ainult juhul, kui praegu puuduvad sobivad alternatiivid inimeste ja loomade tervise ning keskkonna kaitsmiseks;
- C. arvestades, et varasemad loomkatsed on aidanud töötada välja inimeste haiguste ravi ning meditsiiniseadmeid, anesteetikume ja ohutuid vaktsiine, sealhulgas COVID-19 vaktsiine, ning neil on olnud oma osa ka loomatervishoius;

⁷ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0201.

- D. arvestades, et 2017. aastal teatati loomade kasutamisest teaduslikel eesmärkidel 9,58 miljonit korda; arvestades, et peamiseks eesmärgiks olid teadusuuringud (69 %), millele järgnes õiguslike nõuete täitmisega seotud kasutus (23 %) ja tavapärase tootmine (5 %); arvestades, et õiguslike nõuete täitmise eesmärkidel tehtud katsetes oli enamik seotud inimtervishoius kasutatavate ravimitega (61 %), millele järgnesid veterinaarravimid (15 %) ja tööstuskemikaalid (11 %)⁸; arvestades, et mõnel pool ELis on sellisteks katseteks kasutatud ahvilisi ja igal aastal on teaduslikel eesmärkidel kasutatud paljusid muid loomaliike; arvestades, et ühe aasta jooksul kasvatatakse ja tapetakse loomkatseteks kuni 12 miljonit looma⁹, ilma et neid tegelikult katsetes kasutataks;
- E. arvestades, et loomadega mitteseotud katsete mudelite kogum suureneb ning sellel on potentsiaal suurendada meie teadmisi haigustest ja kiirendada tõhusate raviviiside leidmist; arvestades, et see kogum hõlmab näiteks uut elundikoega kiibi tehnoloogiat, keerulisi arvutisimulatsioone, inimrakkude 3D-kultuure ravimikatsetusteks ning muid nüüdisaegseid mudeleid ja tehnoloogiaid;
- F. arvestades, et komisjoni Teadusuuringute Ühiskeskus on koostanud mitmeid aruandeid, milles loetletakse ja kirjeldatakse seitsmes haigusvaldkonnas kasutatavaid loomadega mitteseotud täiustatud mudeleid, et kiirendada sellise tehnoloogia arendamist; arvestades, et ELi teadus-, innovatsiooni- ja haridusalgatused tuleb viia täielikult kooskõlla neis ülevaadetes esitatud prioriteetidega;
- G. arvestades, et kuigi loomadega mitteseotud meetodite ametlik edendamine on ELis ainulaadne, takistavad nende heakskiitmist bürokraatlikud tõkked, nende kasutamine ei ole nõuetekohaselt tagatud ja nende arendamist ei rahastata ikka veel piisavalt;
- H. arvestades, et Euroopa kodanikud on järjepidevalt väljendanud toetust loomade teaduslikel eesmärkidel kasutamise lõpetamisele;
- I. arvestades, et komisjoni keskkonna peadirektoraat, tervise ja toiduohutuse peadirektoraat, siseturu, tööstuse, ettevõtluse ja VKEde peadirektoraat, teadusuuringute ja innovatsiooni peadirektoraat ning Teadusuuringute Ühiskeskus vastutavad kõik loomuringute ja -katsete eri valdkondade eest, ning arvestades, et puudub ametlik koordineerimismehhanism, millega tagada aktiivne, sidus ja sünergiapõhine lähenemisviis loomade täieliku asendamise saavutamisele;
- J. arvestades, et Euroopa Toiduohutusamet (EFSA) ja Euroopa Ravimiamet (EMA) on kehtestanud loomkatsete aktiivse vähendamise ja asendamise strateegiad, kuid Euroopa Kemikaaliamet (ECHA) ei ole niisugust strateegiat ikka veel kehtestanud ning kinnitab, et viivitamata on vaja sihipäraseid investeeringuid, et töötada välja tõhusad

⁸ Komisjoni aruanne Euroopa Parlamendile ja nõukogule: 2019. aasta aruanne Euroopa Liidu liikmesriikides 2015.–2017. aastal teaduslikel eesmärkidel kasutatud loomi käsitleva statistika kohta, lk 16 (COM(2020)0016). <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0016&from=ET>

⁹ Komisjoni aruanne Euroopa Parlamendile ja nõukogule direktiivi 2010/63/EL (teaduslikel eesmärkidel kasutatavate loomade kaitse kohta) rakendamise kohta Euroopa Liidu liikmesriikides, lk 7 (SWD(2020)0015). <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0015&from=ET>.

prognoosivad toksikoloogia meetodid, mis ei kasuta loomi, ja toetada otseselt regulatiivseid eesmärke;

- K. arvestades, et ELi kehtestatud keeld loomkatsete kasutamisele kosmeetikas, mis oli märgilise tähtsusega, on edukalt näidanud, et loomkatsete järkjärguline kaotamine ilma kosmeetikatööstuse arengut kahjustamata on täiesti võimalik; arvestades, et siiski kehtivad endiselt nõuded jätkuvate loomkatsete kohta, et teha kindlaks mõju töötajatele, kes käitlevad üksnes kosmeetikatoodetes kasutatavaid keemilisi koostisosi, ja nende mõju keskkonnale; arvestades aga, et konkreetsete tähtaegade kehtestamine selliste katsete järkjärguliseks keelustamiseks ELis on soodustanud innovatsiooni ELi ettevõtetes ja saanud üldsuse toetuse;
- L. arvestades, et loomkatsete asendamine loomadega mitteseotud täiustatud meetoditega on väga vajalik, et saavutada komisjoni ulatuslikud tervise- ja keskkonnaeesmärgid, mis on sätestatud taastekavas „NextGenerationEU“ ja Euroopa rohelises kokkuleppes, ning arvestades, et kui loomadega mitteseotud tõendatud alternatiivid on juba olemas, tuleb neid eelistada;
- M. arvestades, et teatavad liikmesriigid on vastu võtnud oma rakendusmeetmed, millega tagatakse teaduslikel eesmärkidel kasutatavate loomade kaitse kõrge tase, teistes liikmesriikides kohaldatakse aga ainult direktiiviga 2010/63/EMÜ sätestatud miinimumnõudeid;
1. kutsub komisjoni üles parandama koordineerimist, et saavutada direktiivis 2010/63/EL sätestatud eesmärk, ja looma selleks kõrgetasemelise rahvusvahelise rakkerühma, kaasates kõik peamised peadirektoraadid ja asutused töösse liikmesriikide ja asjaomaste sidusrühmadega, et koostada kogu ELi hõlmav tegevuskava, mille eesmärk on edendada teaduslikel eesmärkidel kasutatavate elusloomadega tehtavate katsete aktiivset järkjärgulist kaotamist ja asendamist, niipea kui see on teaduslikult võimalik ja tegemata järeleandmisi inimeste tervise ja keskkonna kaitstes, ning kiirendada samal ajal alternatiivsete, loomi mitte kasutatavate meetodite, tehnoloogiliste lahenduste ja muutuseks vajalike vahendite väljatöötamist; rõhutab, et edusammude stimuleerimiseks tuleks kehtestada selge ja ambitsioonikas ajakava ning loetleda vahe-eesmärgid;
 2. toonitab, et loomadel põhinevate teadusuuringute kasutamine minevikus on aidanud oluliselt parandada paljude haiguste ravi ja olnud tähtis ka loomatervishoius, ning rõhutab, et kuigi lõppeesmärk on loomade teaduslikel eesmärkidel kasutamise järkjärguline lõpetamine, ei ole loomi mittekasutatavad meetodid veel kõigis teadusuuringute valdkondades kättesaadavad; rõhutab samuti, et mõnikord on loomkatseid ikka veel vaja, et saada teadusandmeid pikaajaliste uuringute käigus, millega püütakse leida teatud haiguste vastu tõhusat ravi, sest loomi mittekasutatavaid meetodeid praegu ei ole; tunnistab, et loomadega mitteseotud meetodite puudumise tõttu tehtavad loomkatsed peavad üksnes toimuma optimaalsetes tingimustes, mis vähendavad valu, stressi ja kannatusi ning kaitsevad asjaomaste loomade heaolu;
 3. rõhutab, et tegevuskava peaks sisaldama ambitsioonikaid ja saavutatavaid eesmärke ja ajakava, mis tuleb kehtestada üldise vähendamise- ja asendamiseeesmärgi raames, et

stimuleerida muutusi, ning konkreetseid ja kooskõlastatud meetmeid koos näitajatega, mida kohaldatakse muude ELi poliitikavaldkondade suhtes, ning võrdlusalusena tuleks kasutada ELi statistilist andmebaasi ALURES; see peaks tooma kaasa teaduslikel eesmärkidel kasutatavate loomade arvu absoluutse ja püsiva vähenemise kogu ELis;

4. rõhutab, et kava peaks muu hulgas sisaldama ettepanekuid olemasolevate algatuste parema rakendamise ja täitmise tagamise, sealhulgas hästitoimiva kontrollisüsteemi kohta;
5. rõhutab, et Euroopa teadusruumi tuleb laiendada ning et kava peaks tuginema ELis seni tehtud teadusuuringutele ja sisaldama mehhanisme, mis tagaksid kõikides ELi teadus- ja innovatsioonialgatuses loomadega mitteseotud meetodite eelisjärjekorras rahastamise, sest alternatiivsed meetodid toovad kaasa lisakulusid ja investeerimisvajadusi; juhib seepärast tähelepanu asjaolule, et uued, loomkatsevabad mudelid vajavad programmist „Euroopa horisont“ suuremat sihipärast rahastamist; palub komisjonil, nõukogul ja liikmesriikidel eraldada keskpikas ja pikas perspektiivis piisavalt rahalisi vahendeid alternatiivsete katsemeetodite kiireks väljatöötamiseks, valideerimiseks ja kasutuselevõtmiseks, et asendada loomkatset, eelkõige peamiste toksikoloogiliste näitajate puhul; palub, et komisjon täidaks täiel määral oma kohustust rühmitada aineid ja kasutada üldiseid riskihindamisi, mis on väga tähtis inimeste tervise paremaks kaitsmiseks ja loomkatsete vähendamiseks;
6. palub, et komisjon seaks vähendamise eesmärgid, konsulteerides asjaomaste ametitega, eelkõige ECHA ja EFSAga, rakendades ennetavamalt kehtivaid norme, mis käsitlevad kemikaalide ja muude toodete ohutust, ning toetaks vähendamise eesmäärke täielikult ühendatud ja koostalitlusvõimelise ELi kemikaaliohutuse andmebaasi kasutamise; tuletab meelde, et kemikaalimääruse REACH artiklis 13 nõutakse katsemeetodite nõuete ajakohastamist niipea, kui muutuvad kättesaadavaks loomi mittekasutatavad meetodid;
7. rõhutab, et loomkatsete järkjärgulise kaotamise suhtes rakendatavates koostööpõhistes lähenemisviisides osalemisega saab kavasse aktiivselt kaasata ka erasektori, eelkõige äriühingud, kes on valmis minema üle loomadega mitteseotud mudelitele, ning idufirmad, kes neid mudeleid arendavad ja täiustavad; on veendunud, et valitsusasutused peavad võtma koordineeriva rolli ning alustama sektoriga positiivset ja konstruktiivset dialoogi, võimaldades alt ülespoole tekkivaid lahendusi; nõuab kõigis liikmesriikides ja kõigis ELi ametites paremini koordineeritud, sektoriülest ja kogu ELi hõlmavat lähenemisviisi;

Haridus ja koolitus

8. nõuab tungivalt, et komisjon teeks liikmesriikidega koostööd, et seada prioriteediks meetmed, mille eesmärk on pakkuda teadlastele ja tehnikutele haridust, koolitust ja ümberõpet loomadega mitteseotud täiustatud mudelite kasutamise ja parimate tavade jagamise valdkonnas, samuti suurendada esildatud projektide hindamisega ja raha eraldamisega tegelevate inimeste teadlikkust loomadega mitteseotud mudelitest, mis on heaks kiidetud;

9. rõhutab, et koolituse ja hariduse vallas tuleb pidevalt pingutada, et tagada laborites ja pädevates asutustes võimalikult laialdased teadmised alternatiivsetest meetoditest ja protsessidest;
10. juhib tähelepanu asjaolule, et akadeemilistel asutustel on oluline roll loomkatseid asendavate alternatiivsete meetodite edendamisel eri teadusvaldkondades ning selliste uute teadmiste ja tavade levitamisel, mis on küll kättesaadavad, kuid mida ei kasutata alati laialdaselt;
11. rõhutab vajadust tegutseda rahvusvahelistes struktuurides, et kiirendada alternatiivsete meetodite valideerimist ja heakskiitmist, tagada teadmiste edastamine ja pakkuda rahalist toetust ELi mittekuuluvatele riikidele, kus teadlased ei pruugi olla alternatiivsetest meetoditest teadlikud ja katseasutustel võib puududa vajalik teadustaristu;
 - o
 - o o
12. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.